

Čj.: USTR 1-7/2015

Praha, 10. září 2015

Počet listů: 5

Zápis ze 7. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 9. 9. 2015, 16.00 hod., ÚSTR

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Emilie Benešová, Jan Bureš, Lukáš Jelínek, Michal Uhl, Eduard Stehlík, Naděžda Kavalírová

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Jakub Stránský, Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Omluveni: Ondřej Matějka

Zápis vyhotovila: Jana Lišková

Program jednání:

1. Schválení programu
2. Verifikace zápisu z 6. jednání
3. Kontrola úkolů
4. Informace o činnosti
5. Různé

Ad 1) Schválení programu

Předsedkyně Rady Ústavu E. Benešová zahájila v 16.04 hod. 7. jednání Rady ÚSTR v roce 2015. Následně přečetla navržený program a vyzvala přítomné, aby se k němu vyjádřili.

Z. Hazdra navrhl, aby stížnosti projednávané pod bodem 5 programu byly – vzhledem k tomu, že obsahují citlivé personální údaje – přesunuty na neveřejnou část jednání.

E. Benešová dala nejprve hlasovat o předloženém programu.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Následně E. Benešová požádala přítomné členy Rady ÚSTR, aby vyjádřili souhlas s projednáváním stížností na neveřejné části jednání.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisu z 6. jednání Rady

E. Benešová vyzvala členy Rady k vyjádření připomínek k zápisu z 6. jednání.

E. Stehlík požádal o změnu formulace na straně 9 zápisu: místo „s uplatněním zákona o státní službě“ bude v zápise „v důsledku organizační změny na Ministerstvu obrany“

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje zápis z 6. jednání Rady ÚSTR v roce 2015 s tím, že zapisovatelka změní formulaci na straně 9 zápisu dle požadavku E. Stehlíka.

Hlasování: 6 pro, 1 se zdržel

Ad 3) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

- **Odeslat odpověď na stížnost J. Kalouse dle usnesení Rady.**

Odesláno dne 14. 7. 2015

- **Zveřejnit revidovaný Plán činnosti na webu ÚSTR včetně důvodové zprávy.**

Zveřejněno dne 19. 8. 2015

- **Zahájit jednání s Ministerstvem financí stran rozpočtu kapitoly 355 na rok 2016 dle priorit schválených Radou ÚSTR.**

Z. Hazdra informoval přítomné členy Rady ÚSTR o tom, že Ministerstvo financí souhlasilo s návrhem rozpočtu kapitoly 355 na rok 2016 ve stávající výši a zároveň akceptovalo nadpožadavky ve výši 10 milionů Kč na investice, které by byly použity především na obnovení IT struktury. V současné době se čeká, zda takto koncipovaný návrh rozpočtu schválí vláda.

Na základě dotazu Z. Bárty J. Stránský doplnil, že s Ministerstvem financí jednalo vedení Ústavu o více požadavcích, ale odsouhlasen byl pouze jediný. Jedním z velkých témat při jednání s Ministerstvem financí byla rovněž rekonstrukce budov (Siwecovy a Kanic), která bude technologicky i ekologicky náročná. Ministerstvo financí dalo vedení ÚSTR za úkol jednat mezirezortně a prověřit různé možnosti řešení, o kterých bude dále jednáno.

Z. Hazdra vysvětlil, že cílem jednání o této otázce bylo v této fázi pouze upozornit na problém a zahájit diskuzi, nikdo nečekal, že finanční prostředky na rekonstrukci budou součástí rozpočtu příští rok.

Ad 4) Informace o činnosti

E. Benešová připomněla, že Informace o činnosti jsou nově předkládány čtvrtletně, a omluvila O. Matějku, hlavního tvůrce nového konceptu Informací o činnosti, který se 7. jednání Rady ÚSTR z důvodu zahraniční služební cesty nemohl zúčastnit. Vzhledem k tomu, že nikdo z přítomných neměl připomínky k novému formátu dokumentu, otevřela E.

Benešová rozpravu k jednotlivým tématům, o kterých byly Radě ÚSTR informace předloženy.

J. Bureš pochválil zpracování a zeptal se, zda prázdné políčko v kolonce „dosažený výsledek“ značí, že úkol ještě nebyl zpracován.

Z. Hazdra vysvětlil, že tabulka zohledňuje pouze splněné položky z databáze hodnocení výsledků činnosti OVV. Způsob zápisu do databáze se však během druhého kvartálu zabíhal, a je proto u jednotlivých položek rozdílně podrobný. Do budoucna se vedení ÚSTR bude snažit o rovnoměrnější údaje.

E. Benešová rovněž dokument pochválila, pouze požádala, aby v některých případech byla forma sjednocena či podrobněji vysvětlena. Například z pojmu „účast na konferenci“ není patrné, zda zaměstnanec konferenci navštívil či na ní aktivně vystoupil s příspěvkem.

J. Bureš navrhl integrovat jednotlivá čtvrtletí do jednoho dokumentu, aby se v budoucnu nemuselo hledat ve více souborech.

E. Stehlík požádal, aby byly barevně odlišeny publikace kmenových zaměstnanců od těch, na kterých pracovali externí autoři, případně od publikací pouze vydaných za peníze ÚSTR, bez autorského podílu zaměstnanců. Rovněž poprosil, aby byly v informacích podchyceny i některé webové projekty.

V této souvislosti E. Benešová pochválila zpřehlednění webových stránek ÚSTR.

Z. Hazdra sdělil, že do budoucna je v plánu webové stránky kompletně proměnit. Koncept má na starosti J. Stránský.

E. Benešová požádala, aby Zprávy ze zahraničních služebních cest zveřejňované na webu četl někdo odpovědný, neboť v současné chvíli vykazují rozdílnou úroveň informací. V některých případech jsou natolik stručné, že z nich vůbec nevyplývá účel cesty.

J. Bureš požádal, aby se v rámci tvorby nového webu nestalo, že by stránky obsahovaly méně informací než doposud.

J. Stránský vysvětlil, že dle názoru vedení ÚSTR je web instituce v současné době studnicí informací, v kterých není úplně lehké se orientovat. Zároveň je poněkud sebestředný, zaměřuje instituci na sebe samu, ačkoliv veřejnost často není schopna ani rozlišit rozdíl mezi ÚSTR a ABS. Záměrem je webové stránky více orientovat na veřejnost, která zde většinou shání informace pro své bádání. Webové stránky by tak měly zájemce orientovat, kde a co lze dále hledat. Cílem je jednoduchost a nápomoc při hledání. Instituce sama by měla jít trochu do pozadí. Závěrem J. Stránský přislíbil, že první draft bude se členy Rady konzultován a bude dán čas k připomínkám. Rozhodně není cílem cokoli uspěchat.

E. Stehlík podotkl, že ačkoliv veřejnost hledá především zdroje, instituce by se z webových stránek neměla ztrácet. Je potřeba umět „prodat“ sebe a svou činnost.

V rámci tabulky přehledu digitalizace za 2. čtvrtletí E. Stehlík doporučil rozdělit počty digitalizátů dle účelu digitalizace (pro projekty, pro badatele, úřední kopie apod.).

E. Benešová podotkla, že problém vidí spíše v tom, že každé oddělení ABS vykazuje své výsledky samostatně.

S. Ptáčnicková vysvětlila, že účel digitalizace se neeviduje. Digitalizáty se dělí pouze na ty, které byly pořízeny v rámci systematické digitalizace, a na ty, které byly pořízeny na základě badatelských žádostí.

E. Benešová doplnila, že pro badatele se digitalizují vždy jen požadované výňatky. ABS nicméně digitalizuje vždy celé jednotky, může je proto následně zařadit do systematické digitalizace. Upozornila zároveň, že Rada by se měla zabývat spíše celým workflow digitalizace v ABS i v ÚSTR.

J. Stránský doporučil, aby členové Rady ÚSTR přišli na exkurzi na některé z digitalizačních pracovišť.

E. Benešová návrh kvitovala s povděkem a doporučila spojit exkurzi s dalším jednáním Rady. Následně se předsedkyně Rady ÚSTR pozastavila nad pojmem „akvizice“ v případě dokumentů NARA, neboť dle jejího soudu by se mělo jednat o alexandrijský mikrofilm, který by měl být uložen spíše v ABS než v ÚSTR. Požádala proto ředitele ÚSTR, aby záležitost prověřil. Rovněž se zeptala na akvizici pozůstalosti Jana Zajíce.

Z. Hazdra vysvětlil, že pozůstalost byla zdigitalizována a originály vráceny do Národního archivu, a to pravděpodobně včetně digitálních reprodukcí.

E. Benešová požádala ředitele ÚSTR, aby vrácení pozůstalosti ověřil. Následně se otázala, jak má ABS definovanou inventární jednotku.

S. Ptáčnicková vysvětlila, že každé oddělení používá jiné názvosloví a má rovněž jinak velkou inventární jednotku.

E. Benešová dala ke zvážení, zda by tedy nebylo lepší vykazovat počty evidenčních či ukládacích jednotek, resp. počet kartonů.

S. Ptáčnicková sdělila, že dle jejího soudu nejpřesnějším údajem je počet skenů.

V souvislosti s přehledem vyřizování žádostí dle zákona č. 262/2011 Sb. E. Benešová připomněla, že během prázdnin se v tisku objevilo prohlášení KPV stran této problematiky. Prohlášení sice mířilo především na Ministerstvo obrany a Etickou komisi, nicméně by bylo vhodné záležitost prodiskutovat i na tomto fóru.

S. Ptáčnicková sdělila, že kvůli tlaku na zvýšení počtu vyřizovaných žádostí ABS zásadním způsobem mění podobu stanovisek. ABS se i nadále vždy pečlivě vyjádří k případným překážkám pro udělení ocenění, zpracovatelé však již nebudou podrobně rozepisovat odbojovou činnost, pouze odkáží na relevantní skeny. Dále informovala přítomné, že ABS opět navázal spolupráci s ÚSTR, který má kapacitu s přípravou stanovisek Archivu pomoci. Vysvětlila v této souvislosti, že noví zaměstnanci ABS vykryli hrozící propad v počtu zpracovaných stanovisek, vzniklý vlivem rostoucí náročnosti agendy (již se nevyřizují prázdná stanoviska), ke zvýšení počtu stanovisek ale nestačí.

Z. Hazdra doplnil, že ÚSTR i ABS má zájem připravovat co možná nejkvalitnější podklady pro rozhodnutí Ministerstva obrany, pokud však je potřeba agendu urychlit a zvýšit počty vypracovaných stanovisek, jiná možnost není.

E. Benešová připomněla, že cestou stručnějších stanovisek se šlo již v roce 2012.

E. Stehlík souhlasil, že pro Ministerstvo obrany je klíčové získat dohledané archivní dokumenty spolu s informacemi o překážkách. V takové podobě jsou dle jeho soudu stanoviska akceptovatelná.

S. Ptáčnicková doplnila, že ABS se striktně drží správního řádu, ačkoliv někteří žadatelé tlačí, aby jejich žádost byla vyřizována přednostně. Archiv takové žadatele vždy odkazuje na Ministerstvo obrany, které má právo o případném předřazení rozhodnout. V této souvislosti S. Ptáčnicková kvitovala s povděkem nedávný dopis z Ministerstva obrany, který obsahoval soupis zastavených řízení a doporučení k předřazení některých žádostí. ABS doporučení Ministerstva obrany samozřejmě vyhoví. S. Ptáčnicková v této souvislosti rovněž upozornila, že v nedávné době došlo k obrovskému nárůstu počtu žádostí ze strany Centra pro dokumentaci totalitních režimů. Ve všech případech se však jedná o žádosti jménem zesnulé osoby.

E. Stehlík připomněl, že klíčové je nejprve vyřídit žádosti živých žadatelů. E. Benešová vyjádřila naději, že ABS, ÚSTR a Ministerstvo obrany dojdou ve věci vyřizování agendy dle zákona č. 262/2011 Sb. ke konsenzu.

Stran předložené tabulky čerpání stávajícího rozpočtu Z. Hazdra uvedl, že přehled čerpání je Radě předkládán zcela poprvé. Klíčové je podívat se na ostatní výdaje. Oproti loňskému roku je čerpáno rovnoměrně, veškeré prostředky by měly být do konce roku lineárně vyčerpány.

E. Benešová se otázala, proč se nenakupuje IT technika, když v příslušné kolonce jsou nevyčerpané prostředky.

J. Stránský vysvětlil, že se jedná o nespotřebované neprofilující výdaje z loňského roku, které jsou určeny jako rezerva v případě akutní potřeby.

V rámci procházení průběžného plnění harmonogramu doporučení Komise pro kontrolu procesu digitalizace E. Benešová požádala, aby bylo Radě ÚSTR příště prezentováno, jak bude fungovat elektronický archiv ("online"), jehož zkušební provoz (zatím v rámci instituce) má být zahájen k 30. 9. 2015.

E. Benešová požádala o vysvětlení, proč byl jako důvod zneprístupnění archiválií v některých případech uveden §4 a §5 zákona č. 107/2002 Sb.

S. Ptáčnicková vysvětlila, že se jedná o případy, kdy někdo požádal o předložení archiválie, která byla zpřístupněna před vydáním zákona č. 499/2004 Sb., a zároveň se jedná o archiválii mladší třiceti let. V takovém případě je vždy potřeba doložit souhlas osob, na které byl svazek veden.

N. Kavalírová se vrátila k agendě dle zákona č. 262/2011 Sb. a deklarovala, že KPV nemá se žádostmi Centra pro dokumentaci totalitních režimů nic společného, vyjádřila své znepokojení nad žádostmi zasílanými z CDTR a žádala, aby nejprve byly vyřizovány žádosti žijících osob.

E. Stehlík N. Kavalírovou ubezpečil, že žádosti žijících žadatelů jsou vždy vyřizovány přednostně. Žádosti Centra pro dokumentaci totalitních režimů se tedy budou vyřizovat až nakonec.

Ad 5) Různé

- Žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., č. j. USTR 470/2015, USTR 471/2015, USTR 475/2015, USTR 494/2015, USTR 514/2015, USTR 544/2015, a USTR 549/2015

Usnesení: Rada Ústavu bere žádosti podle informačního zákona č. j. USTR 470/2015, USTR 471/2015, USTR 475/2015, USTR 494/2015, USTR 514/2015, USTR 544/2015 a USTR 549/2015 na vědomí.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Vzhledem k tomu, že již nikdo neměl žádný podnět k diskuzi, poděkovala předsedkyně Rady ÚSTR přítomným a v 17.23 hod. ukončila veřejnou část jednání. Následně vyhlásila krátkou přestávku, aby veřejnost mohla opustit zasedací místnost.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat dne 5. října 2015 v 17.00 hodin.

Za správnost: .....

Jan Bureš

.....
Emilie Benešová

předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů